

WAT HET JAARBOEKJE LEERT.

Wanneer men aan de hand van de nieuwe gegevens de huidige tandheelkundige bezetting van ons land onder enkele cijfers brengt, dan blijkt het aantal practiseerende tandheelkundigen in het geheele land 456 te bedragen.

Vergeleken met de twee voorafgaande jaren, waarin dat aantal in 1920 uit 434 en in 1919 uit 415 bestond, toont het corps dus een vooruitgang van 4,6 % in '19 en ruim 5 % in '20.

Men kan dit accres tot nu toe vrijwel als normaal en constand beschouwen, wanneer men in aanmerking neemt, dat de toename in 1917—1919 gemiddeld 4,8 % en over het tijdperk 1904—1919 iets meer dan 4,8 % bedroeg.

Voor de grootere plaatsen vinden we de volgende cijfers: Amsterdam 96, Den Haag 76, Rotterdam 32, Utrecht 24, Arnhem 16, Haarlem 18, Groningen 13, Leiden 6, Nijmegen 10, Dordrecht 6, Tilburg 3, Enschedé 4, Zwolle 4 tandheelkundigen.

STEDEN	Aantal in			Vooruitgang in		
	1919	1920	1921	1919	1920	% totaal
Amsterdam	94	88	96	— 6	+ 8	2 %
Rotterdam	32	32	32	0	0	0
Den Haag	65	70	76	5	6	18½ %
Utrecht	21	22	24	1	2	6 %
Haarlem	15	17	18	2	1	20 %
Arnhem	16	16	16	0	0	0
Groningen	12	11	13	— 1	+ 2	
Nijmegen	7	10	10	3	0	
Leiden	8	8	6	0	— 2	
Dordrecht	6	5	6	— 1	+ 1	
Tilburg	3	2	3	— 1	+ 1	

Uit dit lijstje blijkt de regelmatige en vrij sterke toename van het aantal practici in den Haag en Haarlem, twee steden die met betrekking tot haar zielental reeds tot dichtstbezette behooren.*) Amsterdam daarentegen vertoont slechts een geringe vermeerdering, terwijl Rotterdam in zijn bijna 4 maal grooter aantal inwoners per tandarts blijkbaar geen vestigings-stimulant bezit. Ook Arnhem bleef in de beide laatste jaren ongewijzigd, terwijl Leiden in het afgelopen jaar een achteruitgang aanwijst van 8 op 6, evenals Leeuwarden.

Het aantal vrouwelijke tandartsen bedraagt thans 64, tegen 59 in 1920 en 55 in '19; een vooruitgang dus van 8.4 % resp. 7.3 %.

In Amsterdam zijn er thans 16, in den Haag 5, Rotterdam 3, Utrecht 2, Haarlem 2, Arnhem 3, Groningen 3, Nijmegen 2, Leiden 1 en Leeuwarden 1 gevestigd. De jaarlijksche aanvulling van het vrouwelijk bestanddeel blijkt eveneens binnen enge grenzen te varieeren: de gemiddelde toename in het tijdvak 1909—1919 bedroeg 8.7 % waarvan de zooeven genoemde percentages voor de beide laatste jaren niet belangrijk afwijken. Daar het accres percentsgewijs belangrijk hooger is dan dat der beide categorieën samen (bijna $2 \times$ zoo groot) moet de verhouding tot het totaal wel een verandering ondergaan: bedroeg haar aantal in 1919 13 %, thans is dat 14 % geworden.

Er is nog een verschijnsel dat de aandacht trekt: het tandheelkundig imperialisme. Was in 1919 het aantal ziddagen slechts 24, thans bedraagt dit 49, 't welk meer dan een verdubbeling beteekent, bij een tandartsenaanwas van nog geen 10 % in 't zelfde tijdsverloop. Hoewel de odontologische succursale als een cultuur-historische instelling kan worden beschouwd, trekt deze snelle uitbreiding de aandacht en zou tot uitgangspunt kunnen dienen voor allerlei professioneele beschouwingen. Verscheidene collega's hebben hun expansiezucht in de vestiging van 2, ja zelfs 3 „factoryen” weten te belichamen, waarbij de persoonlijke tegenwoordigheid, blijkens hun eigen opgaven, in botsing moet komen met de fysieke ondeelbaarheid van het individu en ondanks de wonderen van het moderne snelverkeer. Een ziet er zelfs kans gelijktijdig aanwezig te zijn ergens in the far West en in het midden des lands!

Al kan de Maatschappij zich in een zekeren bloei verheugen, wat haar ledental betreft, van een expansie harer professioneele invloeds-

*) Zie tabel II „Tandheelkundige Statistica”, jaarg. 1919.

sfeer kan bezwaarlijk gesproken worden. Steeg haar ledental weliswaar van 283, begin 1919, via 297, begin 1920 tot 308 opdat oogenblik, dan staat daar tegenover dat het percentage van 68.2 daalde tot 66 om daarna weer aan te trekken tot 67.5 %.

Het Genootschap telt thans 68 practiseerende leden of 15 % van het totaal (in 1919 11.5 %).

De Vereeniging heeft 186 hier te lande gevestigde leden of te wel bijna 41 % (in 1919 42 %).

Het aantal „wilden” steeg sinds 1919 van 125 tot 132, wat procentueel een vermindering beteekent van 30 % tot iets minder dan 29 %.

BUISMAN.